

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

Xe KAMER

A R R E S T

**nr. 259.789 van 21 mei 2024
in de zaak A. 239.112/X-18.397**

In zake : 1. XXXX
 2. XXXX
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Rika Heijse
 kantoor houdend te 9052 Gent
 Dorpsstraat 1
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de ISABELLAPOLDER
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Sven Boullart
kantoor houdend te 9000 Gent
Voskenslaan 419
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het cassatieberoep

1. Het cassatieberoep, ingesteld op 15 mei 2023, strekt tot de vernietiging van de beslissing van de deputatie van de provincieraad van de provincie Oost-Vlaanderen (hierna: de deputatie) van 9 maart 2023 waarbij het bezwaar van XXXX en XXXX tegen de lijst der stemgerechtigden 2022 van de Isabellapolder onontvankelijk wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verzoekende partijen hebben een toelichtende memorie ingediend.

Eerste auditeur Iris Verheven heeft een verslag opgesteld.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 19 april 2024.

Kamervoorzitter Johan Lust heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Rika Heijse, die verschijnt voor de verzoekende partijen, en advocaat Ellen De Keyzer, die *loco* advocaat Sven Boullart verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Iris Verheven heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Relevante regelgeving en feiten

3. Naar luid van artikel 12 van de wet van 3 juni 1957 ‘betreffende de polders’ (hierna: polderwet) bestaat de algemene vergadering van de polder uit de stemgerechtigde ingelanden.

Artikel 15 van de polderwet schrijft voor dat de lijst van de stemgerechtigden door het polderbestuur wordt opgemaakt. Ze wordt ieder jaar vóór 1 oktober herzien en gedurende één maand ter beschikking gehouden van belanghebbenden, die hun eventuele bezwaren bij de deputatie moeten indienen. Zij die niet op de vastgestelde lijst voorkomen, hebben geen recht van stemmen in de loop van het volgende jaar.

Stemgerechtigd in de algemene vergadering van de Isabellapolder is iedere ingelande die in het gebied van de polder grond bezit ter grootte van 4 hectaren (artikel 14, eerste lid, van de polderwet en artikel 5 van het huishoudelijk reglement van de Isabellapolder). Eigenaars die afzonderlijk geen stemrecht hebben, mogen hun eigendommen groeperen tot het minimum van

ECLI:BE:RVSCE:2024:ARR.259.789 X-18.397-2/6

vier hectaren, om gezamenlijk een afgevaardigde naar de algemene vergadering te zenden (artikel 14, tweede lid, van de polderwet en artikel 6 van het huishoudelijk reglement van de Isabellapolder). Daartoe moet een schriftelijke overeenkomst worden opgesteld die vóór 1 oktober per aangetekende zending aan de dijkgraaf wordt bezorgd.

4. Verzoekers zijn ieder een stemgerechtigde ingelande van de Isabellapolder. Bovendien zijn zij ook elk aangesteld als de afgevaardigde van een groepering.

Zij dienen op 13 januari 2023, zonder zich daarbij op de ene of de andere hoedanigheid te beroepen, een bezwaar in tegen de lijst van stemgerechtigde ingelanden 2022, wegens het “schrappen/afkeuren/niet weerhouden” van veertig groeperingen, waaronder de twee groeperingen waarvan zij afgevaardigde zijn.

Het bezwaarschrift van verzoekers wordt door de deputatie, optredend als administratief rechtscollege, op 9 maart 2023 als onontvankelijk verworpen. Gemotiveerd wordt:

“De Raad van State, afdeling bestuursrechtspraak, Xe Kamer, nr. 253.483 bepaalt in zijn arrest van 8 april 2022:

‘Overeenkomstig art. 12 van de wet van 3 juni 1957 bestaat de algemene vergadering uit stemgerechtigde ingelanden. Als zo’n stemgerechtigde ingelande voor het jaar 2020, heeft verzoeker er (functioneel) belang bij dat de algemene vergadering voor dat jaar regelmatig is samengesteld en dat dus de lijst van de stemgerechtigden correct is wat de andere stemgerechtigden betreft.’

[XXXX en XXXX] hebben, als ingelande van de Isabellapolder, er belang bij dat de algemene vergadering correct is samengesteld.

Evenwel zijn het de eigenaren die verenigd zijn in de verschillende groeperingen zelf [die] er belang bij [hebben] om hun groepering aanvaard te zien op de lijst der stemgerechtigden. [XXXX en XXXX] werden voor een aantal groeperingen weliswaar aangeduid als vertegenwoordiger van deze groeperingen in de algemene vergadering, doch kregen hierbij geen volmacht van de eigenaars/ingelanden die verder ging dan deze vertegenwoordiging in de algemene vergadering. Kortom [XXXX en XXXX] werden niet gemachtigd door de groeperingen om in hun naam bezwaar in te dienen.

Gelet op het feit dat de eigenaars, verenigd in de verschillende geschrapte groeperingen, zelf geen bezwaarschrift hebben ingediend tegen de

schrapping, volgt hieruit dat zij wel degelijk akkoord gaan met de schrapping. De vaststelling van de lijst der stemgerechtigden door het bestuur is dan ook correct gebeurd, wanneer zij de betwiste groeperingen hebben geschrapt.

Het bezwaar ingediend door [XXXX en XXXX is] dan ook onontvankelijk nu zij enkel vertegenwoordigers zijn van een groepering voor de algemene vergadering en geen belanghebbende eigenaars zijn binnen een van de geschrapte groeperingen.”

IV. Regelmatigheid van de procedure

5. Artikel 24 van het koninklijk besluit van 30 november 2006 ‘tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State’ bepaalt dat de partijen en hun advocaten op de terechtzitting hun mondelinge opmerkingen naar voren kunnen brengen en dat daarbij geen andere middelen mogen worden aangevoerd dan die welke in het verzoekschrift of in de memories zijn uiteengezet.

Daaruit volgt dat de pleitnota die de verwerende partij ter gelegenheid van de terechtzitting neerlegde, niet in aanmerking kan worden genomen als een regelmatig en geldig processtuk.

V. Onderzoek van het enige middel

Uiteenzetting van het middel

6. Verzoekers voeren in een enig middel onder meer aan:

“Schending van artikel 104 *bis* van de Provinciewet van 30 april 1836, van artikel 3 van het koninklijk besluit van 17 september 1987 betreffende de procedure voor de bestendige deputatie in de gevallen waarin deze een rechtsprekende taak vervult en van de bewijskracht van de groeperingsovereenkomsten waarbij verzoekers als afgevaardigden zijn aangesteld

Doordat de bodemrechter het beroep dat verzoekers hadden ingesteld onontvankelijk verklaart wegens gebrek aan belang in hoofde van verzoekers om namens een aantal groeperingen een bezwaar in te dienen, [...]

Terwijl de bodemrechter wel erkent dat verzoekers als ingelande van de Isabellapolder wel belang hebben dat de algemene vergadering correct is samengesteld,

Terwijl het belang van verzoekers dat de algemene vergadering correct is samengesteld op zich volstaat om ook de controle van de ingediende groeperingsovereenkomsten te omvatten, los van de vraag of de betrokken groeperingen al dan niet volmacht gaven aan verzoekers om hun schrapping aan te vechten.”

Beoordeling

7. De bestreden beslissing neemt weliswaar aan dat verzoekers als stemgerechtigde ingelanden belang erbij hebben dat de algemene vergadering correct is samengesteld, maar onzegt hen tegelijk het belang bij hun bezwaar tegen de schrapping van verschillende groeperingen omdat zij niet doen blijken van een volmacht om namens die groeperingen bezwaar in te dienen, noch zelf eigenaar zijn binnen de geschrapte groeperingen.

8. Luidens artikel 15 van de polderwet wordt de lijst van de stemgerechtigden jaarlijks herzien en daarna ter beschikking gehouden “van belanghebbenden, die [...] hun eventuele bezwaren bij de bestendige deputatie moeten indienen”.

9. Als stemgerechtigde ingelanden hebben verzoekers er een (functioneel) belang bij dat de algemene vergadering 2022 regelmatig is samengesteld en dat de lijst van de stemgerechtigden correct is wat de andere stemgerechtigden betreft.

10. Door te vereisen dat verzoekers, stemgerechtigde ingelanden, om belang te hebben bij een bezwaar bij de deputatie tegen de schrapping van groeperingen uit de lijst van de stemgerechtigden, bovendien door die groeperingen daartoe gemachtigd moeten zijn of eigenaar binnen die groeperingen moeten zijn, voegt de deputatie aan de wet toe en legt zij wederrechtelijk bijkomende voorwaarden op.

11. Het middel is in de besproken mate gegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State vernietigt de beslissing van de deputatie van de provincieraad van de provincie Oost-Vlaanderen van 9 maart 2023 waarbij het bezwaar van XXXX en XXXX tegen de lijst der stemgerechtigden 2022 van de Isabellapolder onontvankelijk wordt verklaard.
2. Dit arrest zal in de registers van de deputatie worden overgeschreven en melding ervan zal worden gemaakt op de kant van de vernietigde beslissing.
3. De zaak wordt verwezen naar de deputatie van de provincieraad van de provincie Oost-Vlaanderen.
4. De verwerende partij wordt verwezen in de kosten van het cassatieberoep, begroot op het rolrecht van 400 euro, op een bijdrage van 24 euro, en op een rechtsplegingsvergoeding van 770 euro die verschuldigd is aan verzoekers gezamenlijk.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, op eenentwintig mei tweeduizend vierentwintig, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

Johan Lust,	kamervoorzitter,
Jan Clement,	staatsraad,
David D'Hooghe,	staatsraad,
bijgestaan door	
Silvan De Clercq,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Silvan De Clercq

Johan Lust